

MAGYARÁG

A francia kormány bizalmas üzenetét adta át Paul Boncour Mihalachenak

Lázasan folyik a kormány rendfenntartási munkája. Vissza-vonult a diplomáciai szolgálatból négy meghatalmazott miniszter

(A bucaresti tudósítónk legújabb telefonjelenlése)

A pénteki nap a belpolitikai életben meglehetősen mozgalmas volt. A belügy-, igazságügy- közoktatásügyi miniszteriumban a különböző hatósági szervek vezetőivel az illetékes miniszterek megbeszéltek a rendfenntartás munkáját és utasításokat adtak.

A nemzeti parasztpárt berkeiben nagy mozgolódás volt észlelhető, ami főleg annak tulajdonítható, hogy Mihalache pártelnök szenzációt rejtgető nyilatkozatát várják.

A nap legrissebb eseményeiről alábbi tudósításunk számol be:

Bucuresti, szeptember 4.

Jean Paul Boncour bucaresti francia követ tegnap este felkereste Mihalachet, a nemzeti parasztpárt elnökét, akivel a francia kormány egy bizalmas üzenetét közölte. A tény politikai körökben nagy szenzációt keltett.

Egyébként péntek délelőtt ült össze a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsági ülése, amelyen Mihalache pártelnök ismertette Juca belügyminiszterrel folytatott tárgyalásainak anyagát és bejelentette azokat a proposíciókat, melyeket a belügyminiszter felajánlott a parasztgárdák feloszlása és a két párt békésebb együttműködése tárgyában. A pártelnök bejelentéséhez mindössze ketten szóltak hozzá és az a vélemény alakult ki, hogy megfelelő garanciák nélkül szó sem lehet megállapodásról. Az ülést este befejezik és a határozatot nyilvánosságra hozzák.

Egyetemi rendőrséget állít fel a kormány

Bucuresti, szeptember 4.

Péntek délelőtt a belügyminiszteriumban folytatták a prefektusok értekezletét s Juca belügyminiszter ismertette azokat a tervezeteket, amelyeket a közrend biztosítása céljából készítettek. Ugyancsak értekezlet volt az igazságügyminiszteriumban is, a melyen az ország valamennyi főügyésze résztvett. Itt Djuvara igazságügyminiszter látta el az igazságügyi hatóságokat utasításokkal.

A közoktatásügyi miniszteriumban Anghelescu közoktatásügyi miniszter a teológiai dékánokkal tartott megbeszélést. A közoktatásügyi miniszter közölte, hogy tervbe vették egyetemi rendőrség felállítását, mely

az egyetemi hallgatók politikai magatartását ellenőrizné, azonkívül az igazságügyminiszter külön törvényszéket állít fel, amelyen a közrend elleni bűncselekményeket tárgyalják le.

Bucuresti, szeptember 4.

A külügyminiszterhez ma benyújtotta

lemondását Arion meghatalmazott miniszter, a külügyminiszterium elnöki osztályának vezetője, Racoviceanu meghatalmazott miniszter, Visoianu meghatalmazott miniszter varsói követ és Cristu meghatalmazott miniszter, a külügyminiszterium gazdasági osztályának vezetője

Minden jelentés ellenére

Irun még nem esett el

Mola és Franco tábornokok munkában

Róma, szeptember 4.

Az Irun körüli harcok éjjel felé elcsendesedtek. Éjjel után a magukat nemzeti csapatoknak nevező ellenforradalmi alakulatok újból heves tüzharcot indítottak Beobia város ellen.

A nemzeti csapatok Aragonia egyes részeiben szétszórta a katalán milícia tagjait.

Franco tábornok csapatai 25 kilométernyire állnak Madridtól és teljesen szabad most már előttük az utat a főváros felé.

Malagában és a többi tengeri kikötőkben a felkelők hajói bombázzák a középületeket.

A malagai kormányzóságok azzal a kérdéssel fordultak az angol tengeri parancsnokságokhoz, hajlandók-e veszély esetén a

lakosságnak a Gibraltárban menedéket nyújtani.

Merényletet akart elkövetni Roosewelt amerikai elnök ellen egy cseh munkás

Newyork, szeptember 4.

A rendőrség letartóztatott egy Künscher Ferdinand nevű munkást, aki Roosewelt elnök ellen akart merényletet elkövetni. Lakásán valóságos bombagyárat fedeztek fel, többek közt találtak egy mellényalakú bombát is, amelyből arra következett nek, hogy az anarchista élete feláldozása árán akarta a merényletet elkövetni. Az anarchista tagadja a merénylet tervét.

Oradeai kommunistákat ítélte el a cluji hadbíróóság

Cluj, szeptember 4.

A cluji hadbíróóság oradeai kommunista vádlottak felett ítélkezett tegnap. A vádlottak Farkas Gabriella, Nagy Irén, Géczy Rozália, Hancan Zsuzsanna, Florutza Joan, Ancu Vasile, akiket a vádirat azzal vádol, hogy ez év június 13-án a Juliu Maniu ut

24 számú házban összegyűltek abból a célból, hogy a politikai foglyok amnesztíája érdekében bizottságot alakítsanak.

A hadbíróóság Farkas Erzsébetet négy havi fogházra és 3000 lei pénzbüntetésre, a többi vádlottakat pedig 1-2 ezer lei pénzbüntetésre ítélte. Az elítéltek felelősek.

„Rumba“ ajándékozási akció 11. száma

Tovább szervezi a gárdákat a nemzeti-parasztpárt

Jamandi nem fogadta el a kultuszminiszteri tárcát?

Cluj, szeptember 4.

A nemzeti-parasztpárt a kormány határozata ellenére is,

tovább folytatja a gárdák felállítását. Így tegnap Jasiban tettek esküt a gárdák a pártra és Mihalachera.

Az ardeali nemzeti parasztpárti tagozatok főnökei Clujon

szintén igen fontos határozatot hoztak ebben az irányban s hozzátették, hogy a gárdák mindenben egyetértenek Maniu politikájával.

A cluji megbeszélésen Calinescu volt államtitkár is megjelent a pártközpont megbízásából s megállapította, hogy az

ardeali nemzeti parasztpárti tagozatok vezetői Maniu mellett továbbra is kitartanak.

Nagy lendületet vett a gárdák beszerzése Bucovinában is, hol Rujinski tábornok és Ghelmegeanu volt államtitkár adták át személyesen a központ utasításait Cernautiban.

Személyi gárdák alakulnak

Cluj, szeptember 4.

A különböző gárdák felosztásával kapcsolatban a Romania Noua jelentése szerint Popoviciu Mihai volt miniszter, a nemzeti parasztpárt ardeali tagozatának elnöke Adam I. Roman aláírásával a következő levelet kapta:

— A Tatarescu kormány tehetetlensége folytán odajutottunk, hogy halállal fenyegetik meg a politikusokat s előkészítik a polgárháborút. Lakásán, vagy az utcán bármely polgárt megtámadhatnak, ha nem helyesli programjukat. Ezért több ardeali intellektuel elhatározta, hogy "személyi gárdát" alkot s esküt téve megvédi az Őntesti épségét, mert nagyarányú tevékenységet fejt ki és veszély fenyegetheti.

Popoviciu Mihai Adam I. Roman leveleire még nem adott választ.

Bucuresti, szeptember 4.

Politikai körökben nagy feltűnést kelt, hogy a külföldön tartózkodó Jamandi volt tárcanélküli miniszter nem fogadta el kultuszminiszterre történt kinevezését és közölte, hogy nem vesz részt az átalakított kormányban.

Jamandi a liberális párt H. csoportjának vezetője s elhatározása újabb bonyodalmat okozhat. A liberális pártban — bucurestii jelentés szerint — egyébként is elégedetlenség tapasztalható. Dinu Bratianu környezetéhez tartozó "öreg" ugyanis nincsenek megelégedve azzal, hogy megelőzték őket a H. csoporthoz tartozó fiatalok.

Spanyol ellenforradalmárok tusként fogvatartottak egy román nagyiparost

Már utban van hazafelé

Bucuresti, szept. 4.

Egyik előkelő bucuresti vagyonos sportférfit, Lázár Herdan egy Európa körüli vitorlás csónak kirándulásra indult. Egy hónap óta semmi hír nem érkezett a kiváló sportsmanról, aki legutóbb a brémai kikötőből indult el. Utitervében Spanyolország megkerülése is szerepelt. Herdán tehát Barcelona felé vette útját. A spanyolországi belháború miatt a család sem tudott semmi hírt kapni róla és egy hónap óta minden összeköttetés dacára sem kaptak hírt. Végre megtudták, hogy a sport férfit az ellenforradalmárok tusként lefogták. Csak kétheti fogság után sikerült

az útját folytatni, miután meggyőzte a hatóságokat útja politika mentességéről. Tegnap egy távirat érkezett a családnak, melyben Herdan jelzi, hogy nemsokára kiköt Oranban és onnan Constanza felé veszi útját.

Rádió műsor

SZOMBAT:

Bucuresti: 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. Időjárásjelentés. — 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 19 Katonazene. 20.25 Kabaré lemez. 21.15 Kis rádiózenekar. Leemans: Induló. Courtioux: Keleti zenedarab. Grever: Slowfox. Geisler: Matróz tánc. Heyman: Fox. 22.45 Kok tánczenekar.

Budapest: 7.45 Torna, utána gramofonlemez. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 13. Déli harangszó. 13.05 A balatoni Sporthét megnyitása. 13.45 Hírek. 14.30 Cigányzene. 17.15 Ének. 18 Előadás. 18.30 Szalonzene. 19.15 A rádió elterjedéséről. 19.30 Hanglemez. 20.30 Előadás. 21.30 Hangverseny zenekar. 23 Cigányzene. 24 Jazz.

RUMBA-JEGY
SZELVENY
Első széria
11
Kivágandó és összegyűjtendő
Aki a folytatásként megjelölt 30 számot összegyűjti, résztvesz a „Rumba”-játékban
1936. augusztus-szeptember

Szeptember 17-én ülnek össze az egyetemek képviselői

Bucuresti, szept. 4.

Az egyetemközi értekezlet szeptember 17-re lett összehívva. Stefanescu Goanga oktatásiügyi államtitkár elnöklése alatt előkészítik azokat az alapszabályokat, melyek értelmében megszűnik az egyetemek autonómiája. Azt hiszik, hogy az egyetemek kiküldöttjei elfogják fogadni Goanga terveit.

Bizományosainkhoz!

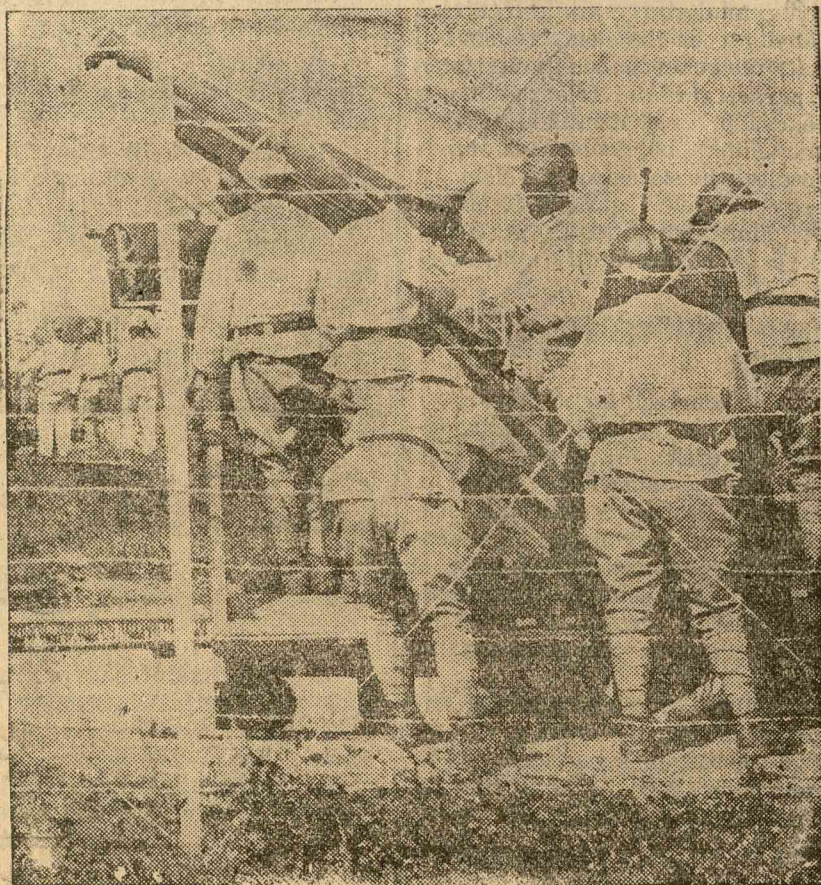
Kérjük Bizományosainkat, hogy az augusztus havi elszámolást és a kiadóhivatalnak járó pénzt mielőbb küldjék be, nehogy a lap expedírlása akadályokba ütközzék.

A KIADÓHIVATAL

Mivel előzhetjük meg a korai öregedést

Az archőr ráncosodását leggyakrabban annak ápolatlansága idézi elő. Floreal I. Krém tökéletesen eltávolítja az archőr tisztatlanságait, megakadályozza a korai ráncosodást, az archőrt üditi, frissen, puhán tartja. Floreal II Krém a szeplős, pattanásos, májfoltos, a nyári naptól tönkretett archőrt néhány nap alatt tökéletesen rendbe hozza, melyről tanuságot tesz az elismert levelek nagy tömege.

Floreal cikkek főraktára Pap Drogueria, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand No. 9. Telefon 6-56.

Ha békét akarsz, készülj a háborúra I.

Francia hadgyakorlat, ahol a legmodernebb légi elhárítót próbálják ki.

— Ez ügyes — dünnyögte Poirot. — Ezt jól kiszámította.

— Szent meggyőződés — harsant föl Clarke hangja — hogy a gyilkosságot a löversenyterén fogják elkövetni... tán én éppen, mialatt a St. Leger futják!

Crome fölállt, a levelet zsebre dugta:

— A St. Leger díj nagyon megnehezíti a munkánkat — merte el. — Szerencsétlen dolog.

Köszönt és elment. Az előszobából beszédet hallottunk. Két másodperccel később Thora Grey lépett be.

— A felügyelővel találkoztam, említette, hogy újabb levél érkezett. Ezuttal hol? — Egyenesen Franklin Clarkehoz intézte a kérdést, a férfi karjára tette a kezét és aggodalmasan várta a választ.

— Doncaster... és a St. Leger díj napján.

Nagy tanácskozás kezdődött. Természetesen valamennyien odautaztunk, de a löverseny mindenesetre megzavarta több-kevesebb reménnyel kiokoskodott terveinket.

Engem elfogott a csüggedés. — Mit tehet hat ember, akármilyen erős személyes érdek fűti is őket? Számtalan rendőr lesz ott, jószemű, figyeléshez szokott! — mit számít az, ha hat szemponttal több van?

Mintha a gondolataimra válaszolna, Poirot fölemelte hangját:

— Mes enfants — kezdte — nem szabad szétforgácsolni az erőnket. Módszeresen és rendszeresen kell közelednünk a tárgyhöz. Belül kell keresnünk az igazságot nem kívül. Valamennyiünknek azt kell kérdeznie magától: mit tudok én a gyilkosról? És így kell felépítenünk az ember képét, akit keresünk.

— De mi nem tudunk róla semmit — sóhajtott Thora Grey tanácstalanul.

— Nem, nem mademoiselle. Ez nem igaz. Valamennyien tudunk róla valamit... ha ugyan tudatosítani tudjuk, amit tudunk. Meggyőződés, hogy ez a tudás itt van közöttünk: csak ki kell ásni!

Clarke a fejét rázta:

— Ha csak annyit tudnánk, hogy öreg vagy fiatal, szőke vagy barna. De egyikünk se látta, nem beszélt vele soha! Már valamennyien ezerszer végig gondoltunk mindent, amit tudunk.

— Nem mindent! Például Miss Grey azt mondta nekünk, hogy Sir Carmichael Clarke meggyilkolásának napján nem látott senki idegent és nem beszélt senki idegennel.

Thora bólintott.

— Ugy van.

— Bizonyos? ... Lady Clarke azt mondta nekünk mademoiselle, hogy az ablakából látta magát, amint a főbejárat lépcsőjén egy férfivel beszélt.

— Látta, amint egy férfivel beszéltem? A leányon őszinte meglepődés látszott. Nem, ez a tiszta, nyílt pillantás nem hazudhat. — Lady Clarke alighanem tévedett. Én senki... Ó!

A fölkiáltás váratlanul szaladt ki a száján. A pir vörös hulláma öntötte el az arcát.

— Most már emlékszem!... Jaj de buta voltam! Teljesen elfelejtettem. De egyáltalán nem volt fontos. Csak egy a rengeteg árus közül, akik minden házba bekopogtatnak... ez harisnyát kínált. Éppen az előcsarnokban voltam, mikor megjelent a kapunál. Nem csöngetett, hanem beszélt hozzám. Gyámoltalan, jámbor emberke volt. Valószínűleg ezért felejtettem el.

(Folyt. köv.)

Csak január elsejéig tartják fennt az ostromállapotot és cenzurát

Azután az új büntetőtörvénykönyv intézkedik

Bucuresti, szeptember 4.

Megírtuk, hogy szeptember 15-én lejár az ostromállapot és cenzura meghosszabbítására vonatkozó törvény hatálya, a kormány a kivételes rendszabályok alkalmazásának idejét minden valószínűség szerint újabb hat hónappal meghosszabbítja.

Mai telefonjelentéseink szerint nincs kizárva, hogy csupán január 1-ig maradnak érvényben az erre vonatkozó rendelkezések. Újévtől ugyanis életbe lépnek az új büntetőtörvénykönyv intézkedései, melyek pótolni fogják a kivételes rendszabályokat.

Tábornokok és szovjetvezérek a G. P. U. börtönében

Parasztlázadásról ír a külföldi sajtó

London, szept. 4.

Oroszországból egyre újabb és újabb zavargások hírei érkeznek. A "Daily Express" azt jelenti Moszkvából, hogy az elmúlt héten a GPU tizennyolcezer embert tartóztatott le. A moszkvai Ljubljanka fogház zsufolva van foglyokkal. Letartóztatottak többek között Galle tábornokot, a Balti hajóhad parancsnokát is.

Berlin, szept. 4.

A "Zwölfuhrblatt" kievi jelentése szerint Asszerbeidzsán szovjet köztársaságban a földművesek nem szolgáltatták be a köteles gabonamennyiséget, mivel a termés gyenge volt. A GPU büntető osztagot küldött.

A falusiak és a GPU-isták között harc keletkezett, amelynek sok halottja és sebesültje van. Végül is a GPU elfojtotta a parasztlázadást. A mozgalom vezetőit agyonlőtték, több falu lakosságát pedig Szibériába száműzték.

Stockholm, szeptember 4.

Megbízható forrásból nyert értesülések szerint, megfelelnek a ténynek azok a jelentések, hogy Szadisznyikov, Smit Gudnov és Tulin tábornokokat letartóztatták. — Ugyisintén őrizetbe vették azokat a szovjet vezetőket, akik ellen a Zinovjev pör ügye vádat emelt. A letartóztatottak között van Radek, Bucharin és Rikov is.

Gyermekparalízis járvány Salajmegyében

Zalau, szept. 4.

A gyermekparalízis járvány Salajmegyében is felütötte fejét. Augusztus hónapban 19 gyermek paralízis járványt jelentet-

tek be, amelyből egy halálos volt. A vármegyei főorvosi hivatal megtette az intézkedéseket a járvány leküzdésére.

SPORT

Francia versenyző a Tour de Romanie élén

Ma Oradeára érkezik a kerékpáros csapat

A Románia körüli kerékpárverseny mezőnye csütörtökön délután érkezett be Cluj városába, a Calea Regele Carol II elején felállított célvonalhoz. Négy óra 24 perc 30 mp-kor futott be az első két versenyző: Gallienne francia és Grgac jugoszláv, akiket 10 perc múlva követett két román versenyző. A Vatra Dornei — Cluj szakasz befutóinak helyezései a következők: 1. Gallienne francia 7 óra 29 p. 30 mp. 2. Grgac azonos idővel. 3. Tudose román 7 óra 30 p. 15 mp. 4. Tapu-román azonos idővel. 7. Timko román.

Az egyéni összetett versenyben első a francia Gallienne 41 óra 25 p. 05 mp. 2. Grgac jugoszláv azonos idővel. 3. Kutzbach német, 4. Tudose román.

Mi lesz a japán olimpiásszal?

Berlin, szept. 4.

A németországi lapok nagy felháborodással írnak arról, hogy a japán olimpiáknak, amikor Oroszországon keresztül utaztak, súlyos kellemetlenségekben volt részük. Állandóan felügyelet alatt tartották őket s egyiküktől, aki Tokió város ajándé-

Hitler sajátkezü aláírásával ellátott fényképét és egy értékes tört vitt, ezeket a tárgyakat elkobozták. A német lapok hangsúlyozzák, hogy ilyenformán az 1940-es olimpiászra az olimpiákon nem utazhatnak át Oroszországon és a tengeri utat kell választani Tokióba.

Panaszkodik a fiskus

A bihori pénzügyigazgatóságnál öt millió lejjel kevesebb adó folyt be augusztusban, mint az elmúlt évben

Megszigorítják az adóbehajtásokat

Oradea, szept. 4.

A múlt hónap elején felröppent a hír, hogy a pénzügyminiszter elrendelte az adók legenergikusabb behajtását. Hogy a rendeletnek érvényt szerezzenek, visszarendelték az összes szabadságon levő pénzügyi tisztviselőket és kezdték megtárgyalni a módokat az adók legenergikusabb behajtására. Ekkor azonban újabb rendelet érkezett. Vissza az egész! Az adók fokozott behajtását még nem kezdik meg. Egy hónappal elhalasztják az egészet. Az adófizetők egy hónapi türelmi időt kapnak. A pénzügyi tisztviselők visszamehetnek a szabadságukra. A fokozott adóbehajtás csak szeptember 1-én veszi kezdetét.

Elérkezett ez a határnap is. És ha a hatóságok komolyan szokták venni az általuk előírt határnapokat, akkor különösen komolyan és szigorúan veszik azt a pénzügyi hatóságok. Főképpen, ha az adók behajtásáról van szó. A pénzügyminiszter már

a múlt hónapban előírta, hogy az adóbehajtást szeptember 1-én teljes erővel meg kell kezdeni és a pénzügyi tisztviselők meg szokták tartani a feletteseik előírásait. Elsősorban pedig a behajtás tekintetében. Ennek dacára azonban a miniszteriumból gondoskodnak arról, hogy az illetékes behajtó közegeknek az emlékeztetőkbe idézzék az erre vonatkozó kiadott rendeletet. Még nem mult el az augusztus hónap, amikor egymásután érkeztek le a legszigorubb rendelkezések az adóbehajtás energikus módon való megkezdésére.

A kerületi inspektor részére nap mint nap jöttek a rendelkezések és utasítások. A kerületi inspektor azonnal továbbította a rendeletet az adminisztrátorhoz, aki tovább adta alantasainak. Az összes rendelkezések mottója pedig ugyanegy volt: szeptember 1-én megkezdődnek a fokozott adóbehajtások.

Jaj az ingatlan tulajdonosoknak

A szeptember 1-én megindult "nagy fizemre" vonatkozóan beszélgetést folytatunk Gallin pénzügyi adminisztrátorral, akinek a hatáskörébe tartozik a behajtás. Gallin adminisztrátor már 4 év óta áll a behajtási adminisztráció élén és ebben a minőségében olyan közbecsülésre tett szert és olyan köztiszteltnek örvendett, amilyennek egyetlen elődje sem. Pedig a pénzügyigazgató a legkritikusabb időben vette át az adminisztráció vezetését, a konjunkturalis idők után, a gazdasági válság idején, amikor az adófizetők nehéz fizetési lehetősége mellett az államnak szüksége volt pénzre és fokozott behajtást kívánt. S az adminisztrátor értette a módját, hogy az inspektorok és vezérinspektorok hádjárata idején is végrehajtások és kényszer árverések nélkül is tapintatosan, de a maximumot hajtsa be.

És most ismét a fokozott behajtások küszöbén állunk. Az adminisztrátor panaszkodik:

— Nincs pénz, gyenge az inkasszó. Az adófizetők, dacára annak, hogy tudják, — hogy az adójukat be kell fizetni, mégsem fizetik be a maga idejében, jószántukból vagy enyhe nyomásra. Teljesen érthetetlen, miért hagyják felgyülni az adót, hogy azután egyszerre nagyobb összeget kelljen fizetni.

— A közönség nagyrésze teljes közönyt tanusít az adófizetéssel szemben. Így vannak adófizetők, akik az ez évi adójukra semmit sem fizettek. Most az egészet befogjuk hajtani. Így van egy háztulajdonos, aki nem is lakik a városban, csak a házbért szedi be és az adófizetésre nem is gondol. Ebben az évben egy banit sem fizetett. Nos, hogy az ideérkezett rendelkezések értelmében megkezdjük az adóbehajtást, elsősorban az ingatlan tulajdonosok adóit hajtjuk be. Már meg is tettük az előkészületeket és mindazokra az ingatlanokra, amelyeknek gazdái adóval tartoznak, betáblázzuk az adótartozásukat. Természetes, hogy nem fizetés esetén elfogjuk árverezni az ingatlanokat.

Oradeán körülbelül 100 ingatlanra táblázzuk be a hátralékot és árverezzük el ezeket nem fizetés esetén.

— Hogy a közönség mennyire nem fizet nyhe behajtás esetén, arra jellemző, hogy augusztus hónapban

5 millió lejjel kevesebbet hajtottunk be, mint az elmúlt év augusztus havában.

— Pedig az idén jobbak a viszonyok, jobb volt a termés és mégsem fizettek. Talán több mint 33 millió lej volt a behajtás augusztusban, míg az idén összesen 28.910.200 lejt hajtottunk be.

— De nemcsak augusztusban nem fizettek, hanem igen gyenge volt a behajtás mind a két negyedéven keresztül. Különösen Bihorban a megyében, a parasztság nem fizetett. A megyében az inkasszó minimális volt és itt kell most hatványozott erővel megkezdni a behajtást.

— Kimutatások fekszenek előttünk és könnyen megállapítható a közönség közönyösége. Erre az évre 139 millió 974.833 lej Bihormegyére a kivetés és máig a két negyedévre összesen 47 millió 608.345 lej folyt be.

ez az összeg nem teszi ki a kivetett összeg 34 százalékát sem.

— Elképzelhető tehát, hogy mindent el kell kövessünk, hogy a hátralévő két negyed évben minden kinnlevőséget behajtsunk és a behajtást a megkívánt 95—98 százalékra emeljük.

— Kétségtelen, hogy nehéz dolgunk lesz, mert az idén jóval kevesebb személyzet áll rendelkezésünkre. Ebben az évben 88 tisztviselővel van kevesebb mint tavaly ilyenkor. Időközben ennyi távozott el a hivatalából és hagyta el a szolgálatát.

— Ezek dacára mindent el kell és el fogunk követni, hogy a rendelkezéseket végrehajtsuk és teljes kinnlevőséget behajtva, a behajtást a megfelelő százalékra emeljük. Előbb az ingatlanok és a házak betáblázása, azután a többi intézkedések következnek. A módokat terén már gyakorlatunk van a múlt alapján és ismerik azokat az adófizetők is. Én tehát nem tudok mást tenni. minthogy felhívjam az adófizetők figyelmét fizessék be az esedékes adóikat, nehogy felesleges kellemetlenségeknek tegyék ki magukat.

— Együttal az adófizetők tudomására adom, hogy mindazok, akiknek az elmúlt évről tu fizetésük van — akár mert többet fizettek be, akár mert időközben leszállították az adójukat, — kérjék a tulfizetésnek az idei évre való átírását. Egy ilyen irányú kérvényt kell beadni és a miniszteri intézkedés alapján 100.000 lejig az adminisztrátornak joga van az átírást elrendelni. — Tekintettel arra, hogy 100.000 lejnél nagyobb tulfizetés csak három van az egész emgyében, a beadott kérvényekre mindenki nek javára fogják írni a tavalyi tulfizetést. Adja be tehát mindenki az ilyen irányú kérvényét s ezzel is csökkenni fog az idei adója.

A pénzügyigazgató mondott tehát kellemes hírt is. A pénzügyigazgató nem mindig tud olyan hírrel szolgálni, amilyenvel szeretne. Mert Bucurestiből rendelkeznek. És szeptember elseje elmúlt...

Török Tibor.

Ha békét akarsz, készülj a háborúra II.

Mussolini és Umberto herceg az olasz hadgyakorlaton.

Edward angol király Románián keresztül utazik Bécsbe

Az angol uralkodó utbaejti Oradeát is

Sztambul, szeptember 4.
Edward király yachtját mára várják Sztambulba. A yacht a szultánok legendás palotája, a Dolma Bacce előtt fog horognyt vetni.

Az angol lapok jelentése szerint Edward király nem yachtján tér vissza Angliá

ba hanem vasuton, mert néhány napot Bécsben akar tölteni. Ebben az esetben Edward király yachtja a constantai kikötőbe jön és az uralkodó itt száll vonatra és Románián keresztülutazva megy Bécsbe.

Nincs kizárva tehát, hogy az angol király Oradeán is keresztülutazik.

Szabadlábrahelyezték Seletzky Brunot, a Skoda gyar öt évre elítélt igazgatóját

Egyelőre internálták egy fürdőtelepre

Bucuresti, szeptember 4.
Hetek óta hirtel járja, hogy a Skoda-ügyben elítélt Seletzky Bruno, a pilseni Skoda művek bucarestii igazgatója, aki büntetését a brasovi ügyészség fogházában töltötte, szabadlábra kerül. Tegnap aztán a legfőbb büntetőügyi bizottság, amely a

jómagaviseletű foglyok szabadlábrahelyezési kérésével foglalkozik, Seletzky Brunót szabadlábra helyezte, miután az fogsága egész ideje alatt kifogástalanul viselkedett. Egyelőre meghatározták, hogy Seletzky köteles Baia-Herculanen tartózkodni. Seletzky már el is hagyta a börtönt.

Nagy iskolai és aktatáska vásár!

Retikül-különlegességek nagy választékban, gyári áron alul

Hartman

Ierakat Oradea, Bul. Regele Ferdinand 1.

Tiltakozó jegyzéket adott át a prágai lengyel ügyvivő a cseh kormánynak

Egy összeesküvési per vádiratát kifogásolják a lengyelek

Prága, szept. 4.
Az itteni lengyel ügyvivő tegnap jegyzéket adott át az igazságügy miniszternek. Most kezdődik ugyanis a morva ostravai törvényszék előtt Bocek János és társainak összeesküvési pöre és az ügyész a vádirat-

ban bűnrészességgel vádolja a morava ostravai lengyel konzulátust és két lengyel konzult.

A tegnap átadott jegyzékben a lengyel kormány erősen tiltakozik a vádirat megállapítása ellen és orvoslást követel.

Megszökött a tolvajnő a rendőrségi tolyosóról

Oradea, szeptember 4.
Schlieder Józsefné, a Rimanóczy uca 12. számú ház házmesternéje takarítás közben észrevette, hogy a padlás ajtaja nyitva van, felsietett, hogy bezárja az ajtót, mikor észrevette, hogy egy nő szedi le a kötélről a száradni kitett ruhákat. Megfogta karjánál fogva a nőt és levezette a földszintre, a férje elszaladt egy rendőrért és a Stefan cel Mare téren levő rendőroroszobára kísérték a tolvajlason ért asszonyt.

Miközben Schliederné a feljelentést megtette, az asszonyt a folyosón hagyták vára-

kozni. A nő felhasználta az alkalmat és megszökött az épületből, keresztül mászott a ke-
ritésen a szomszédos udvarba.

A Rimanóczy uca 12. ház egyik mellékhelyiségében megtalálták azt az álkulcs-csomót, amellyel a tolvajnő a padlás ajtaját kinyitotta. Nemes komiszár az őrszoba főnöke észrevette, hogy a kulcsesomóban a Stefan cel Mare téri őrszoba kulcsa is benne van. A rendőrség most az irányban is nyomoz, hogy mire akarta a tolvaj asszony a rendőrségi kulcsot felhasználni.

Carol király és Mihai nagyvajda október 28-án Prágába mennek

Prága, szeptember 4.

Félhivatalosan jelentik, hogy Károly román uralkodó és Mihai nagyvajda trónörökös október 28-án érkeznek Prágába, Benes köztársasági elnök meghívására. Az uralkodó kísérete Prágában résztvesz egy katonai csapatszemlén, majd ellátogat Brünnbe és Pozsonyba.

Hitler meghívta a berlini diplomátákat a nürnbergi pártkongresszusra

Berlin, szeptember 4.

Hitler vezér és kancellár, ugyis mint a németországi nemzeti szocialista párt elnöke az idén is meghívta a Berlinben akreditált hatalmak követeit az idei nürnbergi nemzeti szocialista pártkongresszusra. Több diplomata máris bejelentette részvételét.

ÉLJEN CUZA!

Bucuresti, szept. 4.

Sándor napján a nemzeti keresztény-párt fővezérének, Cuzát számosan keresték fel szerencse kívánataikkal. A szerencseki-vánatok közül elsősorban Inculetz volt belügyminiszter és dr. Pop Valér volt igazságügyminiszter levelei keltettek feltűnést.

Százhuszezer bányamunkás sztrájkol Dél-Valesben

London, szeptember 4.

A délvaleti bányamunkások vezérő-bizottsága tegnap esti ülése után nyilatkozott tett közbe, amely szerint hétfőn reggel 120 ezer bányamunkás beszünteti a munkát.

Felvette a más nyugdíját és eltűnt

Bucuresti, szeptember 4.

Cucevshi Stanislav rokkant őrnagy feljelentést tett a bucarestii ügyészségen Stefanescu ügyvéd ellen. Az őrnagy, mivel vidéken lakott, nyugdíja felvételével az ügyvédet bizta meg. Az ügyvéd az őrnagy nyugdíjkönyve alapján 270 ezer lejt vett fel és eltűnt a fővárosból. A nyomozás folyik le tartóztatása végett.

Unirea-CST. 3:1 (0:0)

Tasnad, szeptember 4.

Vasárnap a tasnadi CST, amely az idén sorozatos győzelmeit aratta, Zalaun az Unirea-val játszott és 0:0 félidő után 3:1-es vereséget szenvedett. Az első félidő tasnadi fölényrel indult, de a csatársor gólképtelen volt.

A második félidőben a tasnadiak szerzik meg a vezető gólt Bölöny II révén majd a 19. percben Debreceeni egyenlített. Margulescu lövi a második gólt és Geber a harmadikat. Kétségtelen, hogy a jobban játszó tasnadiakat balszerencse kísérte. Kisebbségtől eltekintve, jó bírónak dr. Porjesz.

Vasárnap a CST a simleul-silvaniei SSC-vel játszik Tasnadon.

Időjárás

Gyenge légáramlás, erős felhőzet, kisebb esők. A hőmérséklet alakulása bizonytalan. Valószínűleg kissé csökken.

HERMES MENETREND
kapható
Pásztor Ede cégnél

Öngyilkosságot kísérelt meg az elfogott betörő

Az állomási rendőrség már régóta körözi Varga Béla betörőt, aki nem kevesebb, mint háromszor tört be a Maniu-uti Veres-féle vendéglőbe.

Első két betörése sikerült. Másodizben 4000 leit sikerült zsákmányolnia. Amikor azonban harmadszor is be akart törni, rajta vesztett, mert az őrszemes rendőr fülön-csipe. Vargának azonban sikerült megszöknie a rendőr karjai közül.

Tegnap este a Crisul partján Faragau komiszár és két detektivje felismerték Vargát és le akarták tartóztatni. A betörő ki-rántotta zsebéből bicskáját és fel akarta vágni karján az ereket. Faragau komiszár azonban az utolsó pillanatban kiütötte kezé-ből a bicskát. A betörőt bevitték az állomá-si rendőrségre és megkezdtek kihallgatását. Eddig tíz betörést ismert be.

Stâna de Vale önálló község

A megyei interimár bizottság ma ülést tartott. Napirenden Stana de Vale üdülőtelep igazgatóságának kérése szerepelt, amelyben Stana de Vale önálló községgé való nyilvánítását kérte.

A kérdés körül vita keletkezett. Végül is szavazásra került a sor és a tanács szótöbbséggel helyt adott a kérésnek. — Stana de Vale tehát önálló község lesz.

Nem 200, hanem csak 50 lei járt az iparengedélyek után?

Tegnap számunkban közöltük a munkaügyi miniszter rendeletét, amely az iparigazolványok és munkakönyvek beváltásának meghosszabbításáról és rendjéről intézkedik. A rendelet tüzetes elolvasása után kiderül, hogy a miniszterium véleménye szerint

minden régi engedély beváltásáért csak 50 lei fizetendő a Betegsegélyzőben,

az új iparigazolványért kell csak 200 lei, új munkakönyvért 300 lei, új mesterkönyvért pedig 500 lei kell fizetni.

Miután eddig az oradeai Munkakamara azon a véleményen volt, hogy a régi ipari-

engedélyek beváltása után is 200 lei fizetendő és az iparosoktól ezeket az összegeket is szedték be, jó lenne, ha véglegesen tisztázna a kérdést. Az iparosok joggal kérdezték, hogy ha csak 50 lei jár, fizessék vissza nekik a többletként befizetett 150 lejt.

E helyen kérjük fel Muth Gyula urat, a Munkakamara elnökét: kérdezze meg még egyszer a miniszteriumot, mennyi jár pontosan az iparengedélyek beváltása után. Nem olyan időket élünk nem megy olyan jól iparosainknak, hogy a sok költséggel járó akták beszerzésén felül ötven lejek helyett 200 lejt fizessenek.

Megverte barátnőjét a télix-türedői terraszon

Különös botrány színhelye volt tegnap este a Félix-fürdő vendéglői terraszán. Azurah Erzsébet nevű hölgyecske egy magát Igfried Salamonnak nevező fiatal-ember társaságában szórakozott. A fiatal-ember féltékenykedni kezdett a nőre és a vendéglőben ütlegetni kezdte. A vereke-

désbe beleavatkozott a rendőrség is és a társaság tagjait felkísérték a rendőrszobára. Itt Igfried Salamonnál legnagyobb meglepetésre háromféle névre kiállított nyitványokat találtak. A vizsgálat folyik.

Két évre ítélte a törvényszék egy tolvajt

Ungur János Tautau községbeli lakos, halást adott Caraba Ioannak és alaposan megfizetett a jószívűségért. Caraba békérezkedett Ungurhoz, azt mondta, hogy nincs hol aludjon és kérte, hogy adjon szállást neki. Ungur megszánta a szegény embert és beengedte a lakásba.

Caraba azonban nem aludni akart. — Megvárta, míg mindenki elalszik, akkor ő felkelt, széjjelnézett a szobában és magához vett minden megmozgatható tárgyat. Caraba mintegy 3000 lei készpénzt lopott el és az értéktárgyakon kívül elvitte Ungur összes ruháit is. Ungur motoszkalására ébredt fel és amikor kinézett látta, hogy Caraba igyekszik eltűnni a lopott holmival. Magára akarta kapni a ruháit, de az is eltűnt. A csendőrök elfogták Carabát — s kitűnt, hogy már négy ízben elítélték lopásért. Ez alkalommal 2 évi börtönre és politikai jogainak

5 évre való felfüggesztésére ítélték. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint az ügyész felebeztek.

Felakasztotta magát egy salontai asszony. Tegnap este jelentették a salontai rendőrségnek, hogy özvegy Kertész György né salontai illetőségű asszony felakasztotta magát. Özvegy Kertészné koros asszony volt aki nehezen tudta elartani magát és elhatározta, hogy megvált az élettől. Tegnap még a kora reggeli órákban mindent előkészített és egy kötélre felakasztotta magát. Tettét csak este vették észre a szomszédok, akiknek feltűnt, hogy Kertészné nem hagyja el a lakását. A kopogtatásra sem felelt senki és mikor az ajtót betörték, Kertészné ott találták felakasztva holtan. A rendőrség megállapította, hogy bűnjelek nincsenek és Kertészné az öngyilkosságot nyomorában követte el.

Mozgósínházak műsora:

Apolló: LAZADÓK.

Heyman: Asszonyok bálványa.

Fórum: A csodapark.

Omnia: A moszkvai nagy per.

— A Crisul part tisztántartását kéri a háztulajdonosok. A Háztulajdonosok Szövetsége képviselőjében dr Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök és Hönig Ignácz bizottsági tag küldöttségileg jártak el a köztisztasági üzem vezetőjénél és közegészségi szempontból, valamint egyben az Alea Goldu uccán elhelyezett, nagyon látogatott iskolák és internátus lakóinak és tanítványaiknak egészsége megóvása kedvéért is, kérték a teljesen elhanyagolt Crisul partnak és a Gojdu sétánynak a felburjánzott növényektől és a felgyülemlett hulladékoktól és egyéb anyagoktól való megtisztítását. Dr Filip és Bazilli igazgatók a küldöttséget a legszívélyesebben fogadták és a teljesen megindokoltnak talált kérelem teljesítését megígérték.

APRÓHIRDETÉSEK

Allando olvasóink használják le a hirdetés tomló a szelvényeket!

ALLÁS

Éves bizonyítványokkal szorgalmas, rendszerető mindenek jelentkezzon a házigazdánál, Str. Millerand 14. 6222

Könyvkötő leány azonnal felvétetik. — Cim a kiadóban. 6176

Boltiszolga fiatal, megbízható, felvétetik. Cim a kiadóban. 6198

4000 lei fix fizetéssel nő vagy férfi állást akphat 60 ezer lei készpénz óvadékkal. Írásbeli ajánlatok kiadoba küldendők „Ovadék biztosítva” jeligére. 6214

Keresek ügyes fiut rikancsnak ujság-árusításra. Hőgye ujságkioszk, Casa Nationala sarok.

Fix fizetéssel és mellékjövedelemmel megbízható lapárusokat alkalmazunk helyben és Oradea környéken levő községekben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

VÉTEL-ELADÁS

Vesziünk 3 százalékos 1935. allampapírt (Imprumutul Intern). Cim a kiadóban. 6183

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papirkereskedésben.

Zongora, Stingl gyártmány, rövid, nagyon jó, sürgősen eladó. Str. Delavrancea 12.

Eladó méhek Rappert Str. Berlinului 61 Sft. Ioani vámnál. Oradea. 6215

Kis ház 360 négyzetméter telekkel, 20 ezer leiért eladó. Str. Marton Manó 43. szám. 6216

Kisebb magánház berendezett fűszerüzlettel eladó. Str. Kepler 25 (Baraktelep.) 6211

Megvételre keresek modern ebédő bu-tort jókarban. Átvehetem esetleg október hóban. Cimet a kiadoba kérek. 6204

LAKÁS

Kiadó azonnalra üzlethelyiség Str. Alexandri és Str. Petru Maior sarokházban vil-lamos megállónál egy szobás lakással. Ertekezni dr Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg Fer-dinand 13. 5000

KÜLÖNFÉLE

Hurka estélyt rendezek szombaton este táncsal, reggelig nyitva. Tordai vendéglőben, Nilgesz telep. 6210

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA
Telefon: 380.

6 oldal. „MAGYARSÁG”
1936 szeptember 6.